

 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	TEHLİKELİ MADDE YÖNETİM PROSEDÜRÜ			 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
Kodu MC.PR.40	Yayın tarihi 19.08.2024	Revizyon No 0	Revizyon tarihi	Sayfa No / Sayfa Sayısı 1 / 4

1.AMAÇ : Kullanılan mevcut tüm kimyasal ve tehlikeli maddelerin tanımlanması, kullanılması, kontrolü, depolanması, taşınması, dökülmesi durumunda alınacak önlemler ve yapılması gerekenler, temas halinde yapılması gerekenlerin planlanması, eğitimi ve duyurulması için yöntemleri belirlemektir. Kazaları önleyerek, çalışanlara ve çevreye verebileceği zararları engellemektir.

2.KAPSAM: Bu prosedür tüm fakülte çalışanlarını ve depo birimini kapsamaktadır.

3.KISALTMALAR

4.SORUMLULAR

Fakülte Yönetimi

Klinikte çalışan hemşire, klinik destek personeli, temizlik personeli

Depo birim çalışanları

Teknik Servis çalışanları

Sterilizasyon çalışanları

5.TANIMLAR

Tehlikeli Madde: Kullanıma Dikkat, Çevre için Zararlı, Yanıcı, Patlayıcı, Toksik, Koroziv, Tahriş Edici, Yakıcı Aşındırıcı, Oksitleyici, Basınçlı Kap, Kanserojen en az birine sahip maddeler ve müstahzarları,

SİMGELER	TANIMI	ÖZELLİĞİ
	Kullanımında dikkatli olunmalı	Malzeme kullanılırken dikkatli olunmalı, koruyucu ekipman kullanılmalı
	Çevre için Zararlı	Çevrenin bir veya daha fazla kesimi üzerinde ani veya gecikmeli zararlı etkiler gösteren veya gösterme riski taşıyan madde ve preparatlardır.
	Yanıcı	Kolay alev alabilen maddeler, hava ile temasında alevlenebilen, ateş kaynağı ile kısa süreli temasta hemen yanabilen, çok düşük parlama noktasına sahip olan veya su ile temasında çok kolay alevlenir gaz yayan maddeler ve müstahzarlardır. Ani kimyasal değişime giren reaktif stabil olmayan maddelerdir.
	Patlayıcı	Hararet veya şok tesiri ile kimyasal değişikliğe uğrayan, yüksek derecede ısı, çok hacimde gaz meydana getiren, katı, sıvı veya gaz halindeki kimyasal maddelerdir.
	Toksik/Koroziv	Hücrelere ve yaşayan dokulara kimyasal, biyokimyasal ya da radyoaktif nitelikte zararlar veren her türlü maddelerdir. Dokuda görünür ve/ya geri dönüşümü olmayan hasar oluşturabilen maddelerdir.
	Tahriş Edici	Mukoza veya cilt ile direkt olarak ani, uzun süreli veya tekrarlanan temasında deride hasar oluşturabilen, aşındırıcı olarak sınıflandırılmayan maddelerdir.
	Yakıcı/Aşındırıcı	Solunduğunda, ağız yoluyla alındığında veya deri yoluyla emildiğinde insan sağlığı üzerinde akut veya kronik hasarlara veya ölüme neden olabilen maddelerdir.
	Basınçlı Kap	İçeriğindeki basınçla birlikte ısıya yada darbeye maruz kaldığında tehlikeli maddeye dönüşebilen kaplar.
	Kanserojen	İnsan veya hayvan kansere neden olma kapasitesine sahip bir maddedir

 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	TEHLİKELİ MADDE YÖNETİM PROSEDÜRÜ			 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
Kodu MC.PR.40	Yayın tarihi 19.08.2024	Revizyon No 0	Revizyon tarihi	Sayfa No / Sayfa Sayısı 2 / 4

6.FAALİYET AKIŞI:

Kimyasal Madde güvenliğinin sağlanabilmesi için Fiziksel donanım, kullanılan kaplar, cihazlar ve diğer ekipmanlar ile Kimyasal Madde kullanıcıları etkili olarak yönetilir. Kimyasal Madde Güvenliğinin Sağlanabilmesi için Fakülte yönetimin de onayı ile;

- Tehlikeli madde envanterin hazırlanması,(Depoda ve kullanım alanında bulunur)
- Tehlikeli madde eğitimi yılda en az 1 kez,
- Tehlike ve riskleri azaltmak ve kontrol etmek,
- Kazaları, yaralanmaları önlemek için güvenlik tedbirlerinin alınması (koruyucu ekipman vb.)
- Güvenli ortam sağlamak yönünde etkili bir yönetim sağlanır.

Kimyasal Madde Güvenliğinin ihlalinin izlenmesi için iki yöntem mevcuttur.

6.1 Tehlikeli Maddelerin Güvenli Taşınması, Depolanması Ve Kullanılması

- Asitler ve bazlar beraber saklanmaz.
- Tutuşabilir ve yanıcı sıvılar, yangına karşı korumalı dolapta saklanır.
- Saklama koşullarında havalandırma, sıcaklık, maddelerin reaktif özellikleri, saklanacak kabın tipi ve boyutlarına dikkat edilir.
- Maddelerin saklanması, satın alınan firmanın önerdiği koşullar dikkate alınır.
- Tehlikeli maddelerin çok büyük miktarlarda depolanması, tehlike anında müdahaleyi zorlaştıracığından uygun olmaz.
- Kullanım esnasında maruz kalma olasılığı en az olan yöntem tercih edilir.
+ : Beraber Depolanabilir
- : Beraber Depolanamaz
- Yangın tehlikesine karşı yangın söndürme cihazı bulundurulur.
- Bütün tehlikeli maddelerin üzerinde üretim tarihi ve son kullanma tarihi bulunur.
- Tehlikeli maddelerin son kullanma tarihi yakın olan önce kullanılacak şekilde depolanır.
- Tehlikeli maddelerin üzerinde tehlike sınıfını gösteren simgeler bulunur.Kimyasal maddenin adı ve tehlikeli madde sınıfını gösteren simge belirtilerek etiketlenir.

SİMGELER										
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+
	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+

 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	TEHLİKELİ MADDE YÖNETİM PROSEDÜRÜ			 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
Kodu MC.PR.40	Yayın tarihi 19.08.2024	Revizyon No 0	Revizyon tarihi	Sayfa No / Sayfa Sayısı 3 / 4

	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+
	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

6.2 Tehlikeli Maddelerin Dökülmesi Ve Maddelere Maruz Kalma Durumunda Yapılması Gerekenler

Acil Durumlar: Toksik ya da aşırı toksik buhar çıkaran bir maddenin fazla miktarda dökülmesi acil durum olarak kabul edilmeli aşağıdaki işlem yapılmalıdır.

Acil Durumda Yapılması Gerekenler

- Hemen odayı boşaltın ve buhara maruz kalmış olabilecek herkesi uyarın.
- Mümkünse yönetimi olaydan haberdar edin, ancak yapılması gerekenleri geciktirmeyin.
- Koruyucu eldiven, koruyucu önlük ve maske giyin.
- Dökülen tehlikeli madde nemli bezle toplanır tehlikeli atık bidonuna atılır.
- Söz konusu maddenin kalıntıları varsa uygulamayı tekrarlayın ve alanı yıkayın.

Korozif Madde Döküntüleri

- Koruyucu eldiven ve güvenlik gözlüklerini takın.
- Çok küçük miktardaki döküntüler suyla ıslatılmış kâğıt havlu yardımıyla silinebilir.
- Dökülen tehlikeli madde nemli bezle toplanır tehlikeli atık bidonuna atılır..
- Söz konusu maddenin kalıntıları varsa uygulamayı tekrarlayın ve alanı yıkayın.

Toksik veya Zehirli Madde Döküntüleri

- Koruyucu eldiven ve güvenlik gözlüklerini takın.
- Çok küçük miktardaki döküntüler suyla ıslatılmış kâğıt havlu yardımıyla silinebilir.
- Dökülen tehlikeli madde nemli bezle toplanır tehlikeli atık bidonuna atılır.
- Söz konusu maddenin kalıntıları varsa uygulamayı tekrarlayın ve alanı yıkayın

Göze Kimyasal Madde Sıçraması Durumunda;

- Tahriş olmamış göz korunmalı, kimyasal maddeye maruz kalmış göz su ya da SF ile en az 15-20 dakika yıkanmalıdır.
- Yıkamanın etkinliği açısından varsa kontakt lensler hemen çıkarılmalıdır.
- Yıkama esnasında kimyasalın diğer göze bulaşması engellenmelidir.
- Steril veya temiz bir yara bezi ile kapatılmalıdır.
- Mutlaka kurum hekimine başvurulmalıdır.

Kimyasal Yutulması Durumunda;

- Ağzınızı hemen çalkalayın. Takma diş varsa çıkarın.
- Kusmayacak kadar, yavaş yavaş su ya da süt için.
- Kimyasal madde yutan kişiyi asla kusturmayın. Yutulurken boğazı ve yemek borusunu yakan bir madde (kostik soda gibi), kusturulmaya çalışılırken tekrar yanıklara neden olacaktır.
- Kusan kişiyi, akciğerlere kusmuğun kaçmaması için baş aşağı tutun.
- Bilinci yerinde olmayan kişiyi başı veya tüm vücudu mutlaka sol tarafa döndürün.
- Kurum hekimine başvurun.

Zehirli Madde Solunması Durumunda;

- Hastayı zehirli ortamdan uzaklaştırın ve temiz havaya ya da havalandırması iyi bir ortama çıkarın.
- Nefes durması durumunda (göğüs kafesi hareket etmiyor ve cilt rengi değişiyorsa) ağızdan ağza ya da ağızdan buruna suni solunum yaptırın.

 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	TEHLİKELİ MADDE YÖNETİM PROSEDÜRÜ			 SELÇUK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
Kodu MC.PR.40	Yayın tarihi 19.08.2024	Revizyon No 0	Revizyon tarihi	Sayfa No / Sayfa Sayısı 4 / 4

- Acilen kazazedenin tıbbi destek alması için kurum hekimini ve Acil Servisi arayın.

Tehlikeli Maddelerin Cilde Nüfuz Etmesi Durumunda;

- Temas edilen bölge 10-20 dakika bol su ile yıkanmalıdır.
- Eldiven ve kıyafetler su ile yıkandıktan sonra çıkarılmalıdır.

Tehlike Anında:

- Panîge kapılmayın,
- Gerekli yerleri arayın,
- Kendinizi tehlikeye atmadan insanları uzaklaştırın,
- Yaralı insanları düzenli bir yere taşıyın,
- Tehlikeli kimyasalları uzaklaştırın,

Acil Durum Yardım Numaraları

ACİL DURUM – 112
ZEHİR MERKEZİ – 114
İTFAİYE- 110

6.3 Tehlikeli ve Kimyasal Maddelerden Korunmak için Kullanılması gereken Koruyucu Ekipmanlar

- Eldivenler: çalışma risk niteliğine uygun tipte,
- Maskeler: maruz kalma niteliğine uygun tipte,
- Göz/Yüz Koruyucular, gözlük,
- Çalışma giysisi, laboratuvar önlüğü: çalışma risk niteliğine uygun tipte
- Kimyasal Ürünün bulaşması durumunda kirli giysiler çıkarılır ve bol su ile yıkanır

6.4 Tehlikeli ve Kimyasal Madde Güvenliği Eğitimleri

Kimyasal maddelerin adı ve tehlikeli madde sınıfını gösteren simgeler hakkında kullanıcılara en az yılda bir kez eğitim verilir.

6.5 Tehlikeli ve Kimyasal Madde Atıkları İmhası ve Uzaklaştırılması:

- Kimyasalların bertaraf edilmeleri, ilgili her tehlikeli ve kimyasal maddenin firmasınca belirtilen öneriler dikkate alınır.
- Merkezin hiçbir biriminde kimyasal madde atıklarının kanalizasyon sistemine verilmez. Kullanılmış tehlikeli atıklar Atık Yönetim Planı'na ve Amalgam Atık Toplama Talimatına göre uzaklaştırılır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Tehlikeli Madde Envanteri
- Atık Yönetim Planı
- Amalgam Toplama Talimatı